

Η ΓΕΝΕΣΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΥΝΙΣΜΟΥ

· Αντισθένης ο ανυπόδητος διδάσκαλος τῆς... καλοζωίας. - · Από πότε και πῶς οί απόκληροι τῆς ζωῆς απέκτησαν ἰδικὴν των φιλοσοφίαν καὶ κασμοδεωρίαν

Υπό τοῦ κ. ΠΕΤΡΟΥ ΠΙΚΡΟΥ

«Ηλίου» 2 Νοεμβρίου 1940

Εὐρισκόμεθα πάντοτε εἰς τὸ πέρασμα τῶν οὐο μεγάλων Ἑλληνικῶν αἰώνων, τὸν 5ου πρὸς τὸν 4ον π.Χ.

Τὴν φωνὴν ὁμῶς αὐτῆν, ὅχι πλέον εἰς τὴν καρδίαν τοῦ μεγαλειώδους Ἀσπεως, ἀλλὰ εἰς τὸν γυλοφόν τοῦ Κυνεσάρους — πρῶτον πρὸς τὸ σημερινὸν Καταπρόν — ὅπου εὐρίσκειτο τὸ... κοινωνικὸν «κακοποιοῦ» τῶν Ἀθηνῶν.

Ἐκεῖ λοιπὸν κατοικοδορεῖται ἕνας ἀπίθανος «διανοούμενος», πρωτοφανὸς διὰ τοὺς Ἑλληνας παρυσιαστικοῦ. Φυσιογνωμία προφήτου, ὅπως φανταζομεθα τοὺς Βιβλικούς: λευκὴ γενεάς, κόμη ὀκτωκτὶς ἀνὰ τοὺς τεσσάρους ἀνέμους, ὁ φασματὶ φλογόμοι, ὅπως ἀσκητὴς, τὸ πρῶτον ἀνέγειρεν καὶ ἐκώλεσε πρὸς τὰ ὑπέρτατα, θελὼν ἄλλως τε. Ἐμφανισαὶς ἀκαθόριστος διὰ τὴν ἐποχὴν, ἀλλὰ ποὺ δὲ ἐνεθυμίζεν εἰς ἡμᾶς ἱεραπόστολον ἐν περιοδείᾳ ἀνά τὰς χώρας τῶν ἀπίστων «ῥάσαν» — διότι οὕτως ἔχει μετασχηματίζει τὸν τραχὺν τριδῶνα τοῦ, ποὺ εἶνε ὁ ἴδιος κατὰ τὸ θέρος ὅπως καὶ κατὰ τὸν χειμῶνα — ἀνυπόδητος, με μιντορικὴν ραβδὸν ἀνὰ χεῖρας, ποὺ εἶνε συμβολὸν, ἀλλὰ καὶ «ισχυροῦ» φερέα, δι' ὅλων τῶν εἰδῶν τοὺς σκύλους. Αὐτὸς εἶνε ὁ Ἀντισθένης.

Τί νὰ διδάσκη ὁ ἀνυπόδητος αὐτὸς πρὸς τοὺς ἐξελθιμένους; Τρόπους καὶ μεθοδούς... καλοζωίας. Τὸ «εὐ ζῆν». Εἰς γλώσσαν δὲ ἀπεριγράπτου αἰσχρολογίας. Κατὰ τὰ ἄλλα, ὕψος ἀδιαιλάτου τιμητοῦ, ποὺ καταρρίπτει εἰδωλας, ἀπολατίζει κοινωνικοὺς θεσμούς καὶ ποδοπατεῖ νόμους.

Ἀλλὰ τί εἶνε ἀκριβῶς ἐκεῖνο ποὺ κάμνει τὰ κοινωνικά ἀποδόρμαζα νὰ κρέμονται ἀπὸ τὰ χεῖλη του; Τὸ πρωτοφανὸς ὅλον τῆς διδασκαλίας καὶ ἡ ἀφύστατος ζωτάνιας διαλεκτικῆς τῆς. Τέλος, τὸ ζωντανὸν παράδειγμα τοῦ ἑαυτοῦ του.

— Ἐλθετε πρὸς με οἱ ἄθλιοι τοῦ κόσμου, οἱ πενιῶν, οἱ ἀνυπόλητοι. Σὺν χαρίζω τὴν καλοζωίαν, τὴν ἀξιοπρέπειάν, τὰ... «λαύσον». Καὶ μάλιστα ἀπὸ τῆς στιγμῆς αὐτῆς. Ἀρκεσθεῖτε εἰς αὐτὰ ποὺ... δὲν ἔχετε. Ὑπάρχει τροπὸς πρὸς τοὺς... Περὶ τοῦ ἀπλυστάτου τὰς ἀνάγκας σας. Ἀπὸ ἐδῶ ἀρχίζει ἡ αὐτάρκεια. Καὶ θὰ καλοπεράσετε, ὅπως ἀσφαλῶς δὲν καλοπερνῶν οἱ ἑκατομμυριοῦχοι. Ὅπως δὲ γίνεσθε πλουτοῖσι ἀπὸ τῆς στιγμῆς ποὺ με ἀκούτε, ἀλλὰ τοσὺν γίνεσθε σοφοὶ καὶ ἐνδοξοὶ. Δὲν ἀπαιτοῦνται πρὸς τοῦτο τὰ μαθηματικά με τὴν ἀποκλειστικότητα τῶν ἀφηρημένων ἐνοσιῶν των. Οὐτὲ ἡ μουσικὴ με τὰς παρολόγους ἀρμονίας τῆς, ποὺ ἀποτελοῦν παραφωνίας μέσα εἰς τὴν κοινωνικὴν δυσαρμονίαν. Αὐτὸ ποὺ ὑποπίπτει εἰς τὰς αἰσθήσεις σας, τὸ χειροπιαστόν, τὸ θετικόν, αὐτὸ ὑπάρχει! Αὐτὸ ἐνδιαφέρει! Βλέπω ἵππους λ.χ. ἀλλὰ δὲν βλέπω ποθενὰ «ἰππότητα» — ἐξωλικὴν δηλαδὴ ἰδέαν τοῦ ἵππου — ὅπως θέλει ὁ Σάβων. Τρώγετε συνεπῶς καὶ σείεσθε, δίχως νὰ σας σκατίξῃ ἡ... «κυσμότης». Ἡ σοφία καὶ ἡ ἀρετὴ εἶνε θεοδωτικῶς συνδεμέναι με τὴν καλοζωίαν.

Ἀλλὰ ἡ πραγματικὴ μορφώσις, ἔχει ἀνάγκην... βιβλιαρίου καινοῦ (καὶ νοῦ), γραφείου καινοῦ, πλακιδίου καινοῦ. Ἡ δὲ ἀρετὴ, «οὔτε λόγων πολλῶν, οὔτε σοφίας ἀπεράντου δεομένη», δὲν εἶνε προνομίον τῶν κυναιομένων, δὲν εἶνε ἐμφυτος οὔτε ἀναπόκτητος. Ὅταν ἀπαῖ τὴν ἀποκτήσετε, δὲν εἶνε πλέον δυνατόν νὰ σας τὴν ἐπινοήσῃ κανεὶς. Ὅπως τὰ μυστικά τῆς σοφίας, οὕτω καὶ ἐκεῖνα τῆς ἀρετῆς

εἶνε ἀπλὰ καὶ προσιτὰ εἰς ὅλους. Ἀπαραιτήτως προϋπῆλθεν καὶ διὰ τὰ δύο: μὴ προσποιῆσθε τοὺς σοφούς, μὴ ὑποκρίνεσθε τοὺς ἐνδοξοὺς. Καὶ ὅπως εἰσθε σοφοὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ποὺ ἀρχίζετε νὰ βλέπετε ἐμπρὸς σας, ἄλλο τοσὺν εἰσθε ἐνδοξοὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ποὺ χαλινώγυγετε τὰς ἐρέσεις σας! Δὲν ἔχομεν καὶ νὺν συμφέρον νὰ συζητήσωμεν. Ἐχομεν ὁμῶς κάθε λόγον νὰ ἡλώμεν, καὶ μάλιστα νὰ καλοζήσωμεν. Συμπέρασμα: σοφία καὶ ἀρετὴ εἰς τὴν ὑπέρτατον τῆς καλοζωίας.

Αὐτὸ εἶνε τὸ ἐν θεμελιώδες τμήμα τῆς φιλοσοφίας ποὺ ἀπεκλήθη Κυνικὴ. Ἀκομὴ τότε, ἡ ὀνομασία αὐτὴ δὲν ἔνεχε τὴν ἐννοσίαν ἀναισχυντίας. Εἶνε καθαράς... ὑπονοηματικὴ. Πρὸς ἑκάστην ἐκ τοῦ ὅτι, οἱ «μαθηταὶ» σχολάζον πρὸς τὸ γυμνάσιον τοῦ Κυνεσάρχους, ὅπου ἐξετράφησαν οἱ πρῶτοι Κυνικοὶ. Ποτὲ ἴσως καὶ ποθενὲν ἄλλου, τόπος δὲν εἶνε τοσὺν συνδεμένος με τὰς ιδέας ποὺ ἐδημιούργησαν, ὅσον τὸ Κυνεσάρχους συνδέεται με τοὺς Κυνικούς.

Ἡ κάθε λαμπρὰ συνοικία τοῦ Ἀθῆναις εἶχε τὴν θρυλικὴν τῆς καταγωγὴν. Ὁ συνοικισμὸς ἐκεῖνός τῳ αἰσχυρὸν δὲν διέφερεν ὡς πρὸς τὸν ἑαυτοῦ. Καποτὲ λοιπὸν, ὁ θρυλικὸς Ἀσπὸς ἐπὶ τὸν ἑαυτοῦ τοῦ ἀριστοκρατικοῦ ὄψεσθαι ἔπρεπε — εἶχεν ὅχι καλὰς συνήθειας. Ἦτο ὡς γνωστόν, συνήθειας τοῦ Ἡρακλείους, ἥρως μὲν ἀλλὰ... νοθεύει συνεπῶς ἐλαχιστα ἐπιθυμῶν ἀντιπροσώπων νομιμῶν καὶ εὐγενῶν. Ἐκτωρὶς δὲ δευτέρως ὁ κακὸν ρότων καὶ πρὸς τὸν νεὸς αὐτὸς. Διότι, ἡμέραν τινα, ἐνὸς ἐκείνου εἰς τὴν Ἑστίαν... χαρακτηριστικὴν θεοτήτα τῶν καλῶν οἰκογενειῶν — κάποιος πενιῶν σκύλος ὄρμα, ἀρπάξας ἐκ τοῦ θυμῶν ἐν τῷ ἑαυτοῦ ἀπὸ τὸ εἰδωλοθύτον, καὶ φεύγει. Ἐξάρπασεν ὁ Δίος διὰ τὸ ἀνοσιούργημα καὶ ἐξήτησεν ἀπὸ τοῦ Μαντείου τρόπον ἐξαγνισμού. Ἡ δὲ Πυθία ἐθέσπισεν ὅτι εἰς τὴν μισρὰν ἐκεῖνην περιοχὴν ὅπου ὁ πενιῶν σκύλος ἀπέθεσεν τὸ τμήμα τῶν εἰδωλοθύτου διὰ νὰ τὸ φαγῇ, νὰ ἰδρυθῇ θυμὸς πρὸς τὸν ἥρωα Ἡρακλῆα, φυσικὸν προστάτην τῶν κοινωνικῶν σκύλων: τῶν νοθῶν. Καὶ διὰ νὰ διασυνίξῃ τὸ ἀνόσιον γεγονός, ἡ περιοχὴ ὀνομάσθη ἀπὸ τότε Κυνεσάρχους (ἐκ τοῦ «κύν» καὶ «ἐργός» — δηλαδὴ γοργός, ἴσως δὲ καὶ λευκός, ὡς ὑπετίθετο ὁ ἀνέριος σκύλος).

Ἀπὸ τότε λοιπὸν ἡ μισρὰ ἐκεῖνη περιοχὴ, ἡ ἐξ τῆς πόλεως, ἐχρησίμευεν ὡς τόπος διαμονῆς τῶν ἀντιθυμῶντων μετῶν κατ' ἀρχὰς καὶ τῶν τέκνων των. Ἀλλὰ, «κατὰ τοῖς» καὶ «κατὰ τοῖς» πολλοὶ μετῶκοι ἐξηγέρσαν τίτλους ἰσογενείας παλαιῶν Ἀθηνῶν. Καὶ ἔμενον εἰς τὸ Κυνεσάρχους μόνον οἱ πτωχότεροι, εἰς τοὺς ὁποῖους προσετέθη καὶ ἡ τοπικὴ πτωχολογία. Ἐξ ἄλλου, συλλογοὶ εὐπορίας τῆς ἐποχῆς ἐφρόντισαν ὥστε νὰ μὴ συμφύρνωται τὰ τέκνα τῶν ἀθλίων με ἐκεῖνα τῶν καλῶν οἰκογενειῶν, εἰς τὰ δημόσια γυμνάσια. Καὶ ἵδρυσαν τὸ γυμνάσιον τοῦ Κυνεσάρχους, ὅπου καὶ μόνον ἐδικαιοῦντο νὰ γυμνῶνται οἱ νεοὶ ἀπόκληροι. Ἐκεῖ ἀνετάσθη ἐκτετατὴ σχολή, καὶ ὁ νοθὸς Ἀθηνῶν τινος καὶ μίας δούλης καταγομένης ἀπὸ τῆς Θράκης, ἀν' ὅχι ἀπὸ τὴν Φρυγίαν. Ὅπως καὶ οἱ συνόμιλοί του, ὁ νεορὸς ἐκεῖνος παρίας δὲν εἶχε καλὰ καλὰ ὄνομα ἰδικόν του, ἀφοῦ δὲν ἦτο ἐγγεγραμμένος εἰς κανένα «μητρώον κληρῶν» κανενὸς δήμου. Ὁ πατὴρ του, Ἀντισθένης ὀνόματι, ἐχάρισεν, ἐλλείψει ἄλλου, τὸ ἰδικόν του ὄνομα εἰς τὸ παιδί ποὺ ἐθῆλσεν ἀπὸ τῶν μαστῶν τῆς δούλης τὴν πικρίαν καὶ τὸ ἀνέδος. Ἐν τούτοις, ὁ πατὴρ ὑποβόληται τις οἶδεν εἰς ποίας στερήσεις, διὰ νὰ σπουδᾷ τὸν υἱόν αὐ, εἰς πολυδαπάρους μάλιστα σχολὰς τῶν Σοφιστῶν, καὶ ὁ νεορὸς ἀπόκληρος σχολάζει πλησίον τοῦ Γοργίου, διὰ νὰ διαπρέψῃ μάλιστα. Ἀλλὰ, ἴσως διὰ νὰ ἐκρύβῃ τὸν κύκλον τῶν σπουδῶν του, ἴσως διότι τὸ πατρικὸν θαλάντιον δὲν ἀντέχει πλέον, ὁ νεορὸς παρίας ἐγκαταλείπει τὰς σχολὰς τῆς πλουτοκρατίας καὶ φοιτᾷ τῶρα εἰς τὴν ἀριστοκρατικὴν σχολὴν τοῦ Σωκράτους, ὅπου καὶ μὲν δὲν ἀπαιτοῦνται διδάκτρας, χρειάζονται ὁμῶς πιστοποιητικὰ εὐγενείας. Ἡ συναναστροφή αὐτὴ με τὰ πλουσιότατα ἀφ' ἑνός, με τοὺς νεορὸς κυνικούς ἀφ' ἑτέρου, δὲν ἐπιτρέπει εἰς τὸν δραπέτην τοῦ Κυνεσάρχους νὰ λησμοσύνη τὴν καταγωγὴν καὶ τὴν οἰκονομικὴν του κατὰστασιν. Μετὰ πλήρη πλέον συνείδησιν τῆς θέσεώς του, ἐπανέρχεται ἐκεῖ ἀπὸ ὅπου ἐξεκίνησε καὶ ὅπου τὸν ἔχει ἐμείσει ἡ καλὴ κοινωνία. Ἀλλὰ τῶρα εἶνε συνεπαρμένος ἀπὸ τὸ ἀνείτατον ὄραμα τοῦ λυτρωτοῦ τῶν ἐξηθλιωμένων.

Βεβαίως, τὰ γεγονότα δὲν εἶνε τυχαία. Ἐνωρίτερον δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἀναφανῇ νῆ εἰς Ἀντισθένης ἡ ἄλλος ὁμοίος του. Ἐπρεπε νὰ ἔλθῃ τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἔπρεπε νὰ ἀναπτυχθῇ ὅσον ἀνεπτυχθῇ ἡ Μεσαία Τάξις, ἀνταγωνίστρια τῆς ἀριστοκρατίας τοῦ αἵματος καὶ ἀπὸ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ὁποίας δημιουργεῖται ἡ νέα ἀριστοκρατία τοῦ πλούτου. Ἀπὸ τῆς ἰδίας ὁμῶς τοὺς κόλπους ἐκπορεύεται καὶ ὁ «προσυρισμὸς» — ἡ φαυλολογία. Αὐτὰ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ πρωτοσυμβῶν οὔτε εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ τὴν Ἀνατολήν, ὅπου ἡ ἀριστοκρατία τοῦ αἵματος καταπνίγει ἐπὶ αἰῶνας τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Μεσαίας τάξεως. Ἀλλὰ οὔτε καὶ εἰς τὴν Ρωμαίαν, ὅπου μόνον ἐλευθερὰ τάξις εἶνε ἡ τῶν Ἐμπόρων, καταχωρούμενη ἄλλως τε, χάρις εἰς τὸν ἄμεσον πορευθισμὸν τοῦ Φοινικικοῦ ἐμπορικοῦ κράτους. Μόνον εἰς τὸ πέρασμα τῶν τεσσάρων κόσμων (Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως, Βορρᾶ καὶ Νότου) καὶ μέσα εἰς ὀλίγας τετραγωνικάς στίβας, εἰς τὴν λαοῦ τῆς ὑψηλῆς ποὺ λέγεται Ἑλλάς, καταφθάνει ἡ ἱστορία τῆς Ἀνθρωπότητος, ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἀφαντάστου καὶ ἀνὴν προηγουμένης ταχυπαλμίας, διὰ νὰ ἐμφυσηθῇ τὸν ἀνθρώπου γοργότητος ρυθμὸν ἀναπτύξεως. Καὶ ἀποδείξῃς ὅτι, τότε ἀκριβῶς, ἡ Ἑλλάς αὐτὴ προβαλεῖ τὸ ἀνάστημά της ὡς ἡ «Παιδαγωγὸς» τῆς Οἰκουμένης. Τότε ἐξορμῶν αἱ Παδαγωγικά! Ἐπιστήμαι, με ἀξιώσεις ἀλλὰ καὶ δυνάμεις νὰ κηδεμονεύσουν τὸ Σύμπαν. Ἐξ ἑκείνου, φέρουν τὴν σφραγίδα ὅχι μόνον τῆς ἐθνικῆς ἀλλὰ καὶ τῆς κοινωνικῆς τῶν προελεύσεως. Οἱ παιδαγωγοὶ τῆς ἀριστοκρατίας ἀπέβλεπον εἰς τὸ νὰ δημιουργήσουν ἀριστοκράτας κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν ἡγεμόνων. Ὁ «Ἕλλην Ἐκδοφῶν» τολμᾷ νὰ παρουσιάσῃ ὡς ὑπόδειγμα δάρβαρον ἡγεμονοῦντα (Κύρου Παιδεία). Ἀντιστρέφως ὁ Ἀριστοτέλης ἀνοίγει εἰς τὸν ἡνωμακόπα δὲ μαθητὴν του καὶ μέλλοντα κασμοκράτη, ὅπως ὀρίσοντας ἀγαθείς τῶν ἐπιστημῶν ποὺ περικράτουντες ἐκείνην τὴν ἀριστοκρατία. Οἱ μεγάλοι Σοφισταὶ διαπλάττουν τὰ τέκνα τῆς Μεσαίας τάξεως με ἰδανικά τῆς νέας κοσμογονίας. Τέλος, ὁ Ἰσοκράτης ἀποκαλύπτει εἰς τοὺς ἡγεμόνας

ἡμεῖς ἀφ' ἑτέρου, δὲν ἐπιτρέπει εἰς τὸν δραπέτην τοῦ Κυνεσάρχους νὰ λησμοσύνη τὴν καταγωγὴν καὶ τὴν οἰκονομικὴν του κατὰστασιν. Μετὰ πλήρη πλέον συνείδησιν τῆς θέσεώς του, ἐπανέρχεται ἐκεῖ ἀπὸ ὅπου ἐξεκίνησε καὶ ὅπου τὸν ἔχει ἐμείσει ἡ καλὴ κοινωνία. Ἀλλὰ τῶρα εἶνε συνεπαρμένος ἀπὸ τὸ ἀνείτατον ὄραμα τοῦ λυτρωτοῦ τῶν ἐξηθλιωμένων.

Ἡ συνέχεια εἰς τὴν σελ. 251)

Η ΓΕΝΕΣΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΥΝΙΣΜΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 224)

τὴν ὑπαρξιν καὶ ἄλλου κόσμου, πλὴν ἐκεῖ-
νου τῶν εὐπατριδῶν, καὶ θέλει νὰ τοὺς
προσαρμόσῃ εἰς τὴν πραγματικότητα. Μὲ
τὴν σειρὰν τοῦ λοιποῦ καὶ ὁ Ἀντισθένης:
προφήτης τῶν ἐξηθλιωμένων, καὶ παιδα-
γωγὸς τῶν ἀποκληρῶν, ἰδρυτὴς ὁλοκλη-
ρου κοσμοθεωρίας. Κάποιος ἀπὸ τοὺς ἰ-
δικοὺς τοῦ θέλει νὰ νυμφευθῇ καὶ συμβου-
λεύεται τὸν Διδάσκαλον. Νὰ λάβῃ ὡραί-
αν ἢ ἄσχημον σύζυγον; «Ἐὰν μὲν ὡραί-
αν, θὰ ἔχῃς... κοινὴν. Ἐὰν δὲ ἄσχημον
...ποινήν!». Διὰ τὸν ἐξ ἀνάγκης ἐργέ-
νην, ἡ νόμιμος σύζυγος δὲν δύναται νὰ
εἶνε ἄλλο εἰμὴ... κοινὴ γυνὴ ἢ μάστιξ.
Ἀλλὰ καὶ τί χρειάζεται ἡ οἰκογένεια διὰ
τὸν ἄνθρωπον ποὺ δὲν ἐγνώρισε ποτὲ τὴν
βαλπωρὴν τῆς; Ἐξ ἄλλου, διατί, νὰ θεω-
ρῇ τὴν κατάργησιν τῆς οἰκογενείας, τὴν
«κοινοκτημοσύνην» τῶν γυναικῶν, καὶ
τὴν καθολικὴν πατρότητα τῶν παίδων, ἡ
μεταρρυθμιζομένη ἀπὸ τὸν Πλάτωνα ἀρι-
στοκρατία ὡς ἰδικόν τῆς προνόμιον; Καὶ
εἰς τὴν «ξενομανίαν» τοῦ Ξενοφῶντος ἀν-

τιτάσσει αὐτὸς τὸν κοσμοπολιτισμὸν τοῦ
παρία, πρὶν δὲ ἐγνώρισε πατρίδα. Ὅταν
τὸν ἐρωτοῦν διὰ τὴν καταγωγὴν τοῦ, ἀ-
παντᾷ πολὺ φυσικᾶ: «Εἰμαι... πολίτης
τοῦ κόσμου». Αἰῶνας πρὸ τῆς ἐμφάνισης
τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἀκούεται τὸ Κυνικὸν
«Δὲν ὑπάρχει Ἕλλην, οὐδὲ Ὀρᾶξ, οὐδὲ
Φρύξ...».

Βεβαίως, τὸ ἰδικόν του ὄπλοστά-
σιον, δὲν εἶνε οὐδὲ κατὰ τὸν οὐτὸν, οὔτε πλήρες
καινοτομιῶν. Ἡ πολιτικὴ τοῦ οἰκονομίας,
τῆς αὐταρκείας, τῆς ἀποστακλυσμαίας.
Παλαιόν, ἀριστοκρατικὸν ἰδεῶδες, ἱκανὸν
μόνον ἐπιχρυσίζεως εἰς περιόδους σκλη-
ρᾶς ἀνάγκης, ἀλλὰ ἀξιοθρήνητον πρὸ τῆς
νέας οἰκονομικῆς πολιτικῆς τῆς Μεσαΐας
Τάξεως: ἐξ τῆς ἀνταλλαγῆς καὶ τοῦ ἐμ-
πορισμοῦ ἀνάπτυξις πλούτου. Ἀλλὰ αὐ-
τὸ εἶνε ἀνέφικτον διὰ τοὺς ἐξηθλιωμένους.
Τέλος, ἀποχή — πολὺ φυσικᾶ — ἀπὸ τῆς
ἡμετέρας πολιτικῆς δρασίν. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ
τοῦ ὕψους τοῦ κοινωνικοῦ «σκευπιδαίου»
ὄραμα μιᾶς νέας Ἀνθρωπότητος: «Μία
ποίμνη, εἰς ποιμήν!». Τί νὰ σημαίνῃ τὸ
τε αὐτό; Ὅλα, συγκεχυμένα. Ἀπὸ τοῦ

ἄκρου ἀναρχισμοῦ καὶ διεθνισμοῦ, μέχρι
τοῦ ἀκράτου ἀπολυταρχισμοῦ καὶ κοσμο-
τορίας.

Μαθηταὶ δὲν εἶνε μόνον ἐξηθλιωμένοι.
Εἴτε ἀπὸ δίψαν μαση-
μισμὸν, νέοι τῆς καλῆς κοινωνίας πλη-
ρώνουν τώρα πανάκριδα διὰ νὰ τὸν ἀ-
κούσουν: πέντε καὶ ἑξ μνᾶς, ὅπως καὶ
ταγγέλλει ὁ Ἰσοκράτης.

Ἀλλὰ, μίαν ἡμέραν, ἡ θύρα τῆς Σχολῆς
δὲν ἦνοιξε, διότι δὲν ὑπῆρχε θύρα. Εἰσέρ-
χεται λοιπὸν κάποιος νεαρός, τόσον τρο-
μερᾶς ἐμφανίσεως, ὥστε ὁ Διδάσκαλος
ἀρπάζει τὴν μαγκούρα καὶ τὸν χειροτο-
νεῖ διὰ νὰ τὸν ἐκδιώξῃ χειρότερα ἀπὸ
σκύλον, «Ἡ ράβδος σου, δὲν εἶνε σκλη-
ροτέρα ἀπὸ τὴν κεφαλὴν μου! Ὅταν κου-
ρασθῇς νὰ δέρῃς, θὰ μὲ ἐρατήσῃς! Διότι
δὲν πρόκειται νὰ φύγῃ ὅπως δὴ ποτε!...»

Εἶνε ὁ ἀνεκδιήγητος ἐκείνος Διογένης,
ὁ μόνος ἐντάξις διδάσκαλος τοῦ Ἀντισθέ-
νου, ὁ μεγαλουργὸς τοῦ Κυνισμοῦ. Θὰ
τὸν γνωρίσωμεν.

ΠΕΤΡΟΣ ΠΙΚΡΟΣ